

Nr 2.

Ankom till riksdagens kansli den 18 mars 1927 kl. 2 e. m

Andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 2, i anledning av väckt motion angående utveckling och stödjande av näringslivet i Norrbottens läns skogs- och fjällbygd.

I en inom andra kammaren väckt och till dess fjärde tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 273, har herr *Grapenson* hemställt, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning angående näringslivets utveckling och stödjande, särskilt med hänsyn till traktens gamla, naturliga näringskällor, i Norrbottens läns skogs- och fjällbygd samt att Kungl. Maj:t sedermera måtte för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Motionen.

På därom av utskottet i vederbörlig ordning gjord framställning har länsstyrelsen i Norrbottens län efter hörande av länets hushållningssällskaps förvaltningsutskott avgivit yttrande över motionen. Länsstyrelsens och förvaltningsutskottets utlåtanden hava såsom bilagor fogats till detta utlåtande.

Yttranden.

I förevarande motion ifrågasättes en utredning, som skulle omfatta praktiskt taget alla frågor på näringslivets område av intresse för den bofasta befolkningen i Norrbottens läns skogs- och fjällbygd med undantag för skogshantering och industri. Särskilt riktar motionären uppmärksamheten på vissa önskemål i fråga om jordbruk, renskötsel, fiske och jakt.

Utskottet.

Såväl länsstyrelsen i Norrbottens län som länets hushållningssällskaps förvaltningsutskott hava vitsordat behovet av stödjande åtgärder från det allmännas sida för den i motionen avsedda befolkningen, men dock ställt sig avvisande gentemot den av motionären ifrågasatta utredningen. Härvid har dels hänvisats till det förhållandet, att ett flertal av de i motionen berörda frågorna redan äro föremål för utredning och att även de andra successivt torde tränga sig fram till offentlig behandling i den mån de för sin lösning kräva medverkan av statsmakterna, och dels framhållits, att man här liksom i allmänhet, när det gäller ekonomiska och sociala problem, torde vara hänvisad till att söka sig fram på de partiella förbättringarnas väg i stället för att genom en stort anlagd offentlig utredning söka utfinna något universalmedel mot missförhållandena.

Beträffande jordbruket i de trakter, varom här är fråga, redogör hushållningssällskapets förvaltningsutskott för åtskilliga åtgärder, som vidtagits såväl av sällskapet som av statsmyndigheterna i syfte att stödja och främja jordbruket i dessa trakter. Utskottet hänvisar härutinnan till förvaltningsutskottets yttrande, vari dessutom framhållas vissa ytterligare åtgärder, som kunde vara ägnade att stärka ifrågavarande näringsgren och befordra dess utveckling, såsom ökade bidrag till upplysnings- och konsulentverksamhet samt genomförandet av en så gynnsam frakttarifiering som möjligt ifråga om konstgödsel och kraftfoder och i exceptionella fall fraktnedsättning för stråfoder. Även utskottet tror för sin del, att dylika åtgärder skulle vara av stor betydelse för jordbrukets utveckling.

Här må ytterligare erinras om de utredningar, som handhavas av 1925 års kolonisationssakkunniga och 1925 års jordundersökningskommission, vilka utredningar enligt länsstyrelsens åsikt torde vara av vikt för jordbrukets utveckling inom de bygder motionären åsyftar.

I fråga om renskötseln äro alla därmed sammanhängande frågor alltsedan år 1919 föremål för utredning. 1919 års lappkommitté avgav den 31 maj 1923 betänkande med förslag angående lapparnas renskötsel m. m. Detta förslag är sedan den 13 juli 1926 föremål för överarbetning inom socialdepartementet med biträde av särskild sakkunnig (lapputredningen).

Med avseende på fisket framgår av hushållningssällskapets förvaltningsutskotts yttrande i frågan, att sällskapet har sin uppmärksamhet riktad jämväl på denna fråga, men att de ekonomiska resurserna för närvarande äro för små för att sällskapet skulle kunna verka även för insjöfisket. Förvaltningsutskottet uttalar emellertid den förhoppningen, att en anordning med att få flottningföreningarnas avgiftsplikt till fisket fixerad så småningom skall bli genomförd även i Norrbottens län, varefter tillräckligt stort belopp förväntas kunna disponeras för tillgodoseende av fisket i de viktigare insjöarna.

Vad slutligen angår jakten må erinras om Kungl. Maj:ts proposition nr 120 till nu pågående riksdag med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 8 november 1912 om rätt till jakt m. m. Förslaget grundar sig på ett år 1922 avgivet betänkande av särskilda sakkunniga, i vilkas uppdrag bl. a. ingick att undersöka frågan om tillgodoseende av det behov av jakt, som förefinnes för den hofasta befolkningen i vissa delar av lappmarken.

Av det föregående framgår, att samtliga i den föreliggande motionen direkt berörda frågor i större eller mindre utsträckning antingen redan upptagits till behandling av statsmakterna eller ock äro föremål för uppmärksamhet från vederbörande ortsmyndigheters sida. Att vid sådant förhållande igångsätta en fristående, allt omfattande utredning av hithörande frågor måste enligt utskottets mening anses mindre lämpligt. Exempelvis ifråga om jakträtten torde det väl för övrigt få anses uteslutet, att riksdagen

skulle kunna begära en ny utredning annat än i samband med behandlingen av Kungl. Maj:ts ovannämnda proposition i frågan.

I likhet med de i ärendet hörda myndigheterna håller utskottet dessutom före, att en så brett lagd utredning som den ifrågasatta lätt skulle kunna leda till ett uppskjutande, så länge utredningen pågår, av genomförandet av välbehövliga reformer och åtgärder i motionens syfte, samt att bättre och snabbare resultat på området kunna förväntas uppnås genom att de olika frågorna på sätt hittills skett upptagas till behandling var för sig i den mån behov därav gör sig gällande.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 18 mars 1927.

På utskottets vägnar:

ELOF LINDBERG.

Närvarande: herrar *Lindberg, Schill, Lilliecreutz, Isacsson, Pettersson* i Köping, *Weibull**, *Morfeldt, Andersson* i Löbbo, *Sandberg* och *Svensson** i Högsjöhult.

* Ej närvarande vid justeringen.

Bilaga 1.

Till Riksdagens andra kammarens fjärde tillfälliga utskott.

Sedan länsstyrelsen av Kungl. Maj:t anbefallts att efter hörande av länets hushållningssällskaps förvaltningsutskott avgiva yttrande med anledning av en inom andra kammaren väckt motion, nr 273, får länsstyrelsen med överlämnande av bifogade yttrande från förvaltningsutskottet anföra följande.

Motionen ifråga går ut på att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning angående näringslivets utveckling och stödande, särskilt med hänsyn till traktens gamla naturliga näringskällor, i Norrbottens läns skogs- och fjällbygd samt att Kungl. Maj:t sedermera måtte för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredningen kan föranleda.

I motionen beröras jordbruk, skogshantering, renskötsel, jakt och fiske och är det uppenbarligen främst dessa näringsgrenar, som den av motionären önskade utredningen skulle beröra.

För att bedöma behovet av denna utredning är det nödvändigt att något fullständiga motionärens belysning av förhållandena inom ovanberörda näringsgrenar.

I hushållningssällskapets yttrande har detta skett beträffande jordbruk och fiske och får länsstyrelsen hänvisa till detsamma. Härtill må endast fogas, att de av Kungl. Maj:t igångsatta utredningar, som omhänderhavas av 1925 års kolonisationssakkunniga och 1925 års jordundersökningskom-

mission, i vilka båda undertecknad landshövding är ordförande, torde vara av vikt för jordbrukets utveckling inom de bygder motionären åsyftar.

I fråga om livsbetingelserna för folket i dessa bygder både vad beträffar jordbruk och skogshantering får länsstyrelsen vidare hänvisa till sin underdåniga skrivelse den 10 juli 1926, som här i avskrift bifogas. I densamma utvecklas ganska vidlyftigt de svårigheter, som för närvarande råda, och framställas vissa förslag till deras avhjälpande. Länsstyrelsen ser boten ligga dels i beredande av möjlighet åt jordbrukarna att förbättra och vidga sina jordbruk, dels i att öka tillgången på arbete i öppna marknaden genom anslag till skogsvårdsarbeten på kronoskogarna. Länsstyrelsen framlägger sålunda preciserade förslag

dels om odlingsbidrag,

dels att Kungl. Maj:t måtte utverka ökat anslag, förslagsvis 300,000 kronor för skogsvårdsarbeten på statens skogar i Norrbottens län, om så erfordras i form av direkt anslag, i syfte att bereda ökad tillgång på produktivt arbete i den öppna marknaden.

Framställningen om odlingsbidrag har såsom framgår av hushållnings-sällskapets yttrande lett till det resultat, att ett betydande belopp under år 1926 anslags av arbetslöshetsmedel.

Den senare framställningen om ökat anslag till skogsvårdsarbete på statens skogar har veterligen ännu ej haft någon påföljd.

Det må tilläggas, att under innevarande vinter är tillgången på arbete med virkesdrivningar ovanligt gynnsam i Norrbottens skogsbygder. Hur det ställer sig med arbetsförtjänsten kan först senare till fullo bedömas.

Ifråga om renskötseln kan länsstyrelsen vitsorda, att mångenstädes i skogsbygden har rätten till att innehava skötesrenar ingen ringa betydelse för den bofasta befolkningens utkomst. Denna liksom alla med renskötseln inom Sverige sammanhörande frågor äro emellertid alltsedan år 1919 under utredning. Ett betänkande med förslag till ny lapplag avgavs i maj 1923, och är detta förslag nu föremål för överarbetning genom tvenne sakkunniga. Det kan ju ej gärna då bli fråga om att vid sidan härav igångsätta ännu en utredning. Då skulle densamma än ytterligare bli fördröjd. De som nu hava utredningen om händer höra givetvis ta all hänsyn till de olika meningar, som framföras, således även till motionärens. Det gäller i själva verket nu framförallt att så snart som möjligt få till stånd en reviderad lapplag, ty med den nuvarande bristfälliga lagstiftningen kunna myndigheterna endast med största svårighet behärska förhållandena på renskötselns område.

Även jaktvårdslagstiftningen är ju för närvarande föremål för överarbetning och torde förslag ej alltför länge låta vänta på sig.

Motionären framför även den ofta hörda meningen, att staten bör inlösa och nedlägga öde liggande byar och lägenheter, som ge dåliga utkomstmöjligheter, lida av svåra förhållanden i fråga om sjukvård samt bereda stora kostnader för skolgång, vägar och dylikt. Många förslag av denna innebörd ha under tidernas lopp framförts, men man stöter ofta på en oöverbannelig svårighet i det mänskliga psyket. Ödebygdsbon älskar ofta sin bygd lika högt som den bördiga bygdens son älskar sin. Och liksom en växt sedan den nått en viss grad av utveckling endast med svårighet låter omplantera sig i annan jordmån, är det för den till mogen ålder komna människan ofta en vansklighets sak att finna sig till rätta och slå rot i en ny och främmande miljö.

Möjligen kan man genom att låta barnen tidigt komma ut ur hemmet och fostra dem under andra förhållanden så småningom lyckas evakuera de ödebygder, där detta är önskvärt, men det är tydligt, att man härvid måste framgå med den allra största försiktighet. Det torde för övrigt alltid komma att finnas människor, som föredraga ödebygdens liv i all dess materiella njughet framför ett liv i rikare bygd.

I motionen har icke berörts det för närvarande mest brännande näringspolitiska problemet härstädes, nämligen industrifrågan. Som bekant har den för länet utomordentligt viktiga trävaruindustrien under de senaste åren drabbats av en omfattande kris, som medfört total nedläggelse av ett flertal större sågverk i kustbygden, och som icke kan undgå att menligt återverka även på skogshanteringen i de delar av länet, som närmast avses i motionen. De omständigheter, som framkallat denna kris, äro förvisso förtjänta av uppmärksamhet från statsmakternas sida, liksom även staten bör på allt sätt stödja de ansträngningar, som för närvarande göras att återblåsa liv i en industri, som på grund av den rikliga råvarutillgången har naturligt hemort inom länet och sålunda bör äga förutsättningar att bliva av verkligt dominerande betydelse för hela länets näringsliv.

Emellertid tror länsstyrelsen icke, att vare sig för lösningen av denna fråga eller de i motionen omhandlade spörsmålen något nämnvärt står att vinna genom en brett lagd offentlig utredning sådan som motionären tänkt sig. Ett långt och vidlyftigt utredningsarbete kan ofta vara till hinder för partiella reformer, och det inträffar ej så sällan att en i och för sig väl motiverad framställning avvisas, emedan den berör ett ämne som sammanhänger med någon pågående större utredning, vilken icke får föregripas. Såsom i det föregående framhållits äro flera av de i motionen berörda frågorna redan föremål för utredning och även de andra torde nog successivt tränga sig fram till offentlig behandling i den mån de för sin lösning kräva medverkan av statsmakterna. Förhoppningen att genom en stort anlagd offentlig utredning kunna utfinna något universalmedel mot missförhållandena torde vara fåfäng. Här liksom i allmänhet när det gäller ekonomiska och sociala problem torde man vara hänvisad till att taga en sak i sänder och söka sig fram på de partiella förbättringarnas väg. Framför allt måste livets egna krafter bringas att verka. Ty företagarganda och energi äro utan tvivel de viktigaste faktorerna för det ekonomiska livets tillfrisknande. Främst måste därför bygdens egen befolkning sätta in hela sin kraft på att hjälpa sig själv. På grund av de säregna förhållandena är den därvid i många avseenden i behov av stöd från det allmännas sida, men var och under vilka former detta stöd bör lämnas torde den själv vara bäst skickad att utreda och bedöma, och den torde även äga möjligheter att genom de lokala organen lägga fram sina önskemål och få dem beaktade.

Länsstyrelsen håller före, att denna det egna initiativets väg säkrare och snabbare än en omfattande statlig utredning skall leda till en lycklig lösning av de svårigheter, med vilka stora delar av länet för närvarande ha att kämpa, och utan att på något sätt underskatta betydelsen av de i motionen berörda spörsmålen kan länsstyrelsen sålunda icke förorda bifall till däri gjorda yrkanden.

Luleå i landskansliet den 2 mars 1927.

G. MALM.

Arvid Lidén.

Till Konungens befallningshavande i Norrbottens län.

Med anledning av länsstyrelsens remiss av riksdagsmannen, komminister Jöran Grapensons motion, nr 273, till innevarande års riksdags andra kammare, får hushållningssällskapets förvaltningsutskott härmed anföra följande.

Den utredning, som motionären åsyftar, skulle beröra ett stort komplex av frågor, som avse mycket olikartade områden. Hushållningssällskapets förvaltningsutskott skall här endast uppehålla sig vid dem, som närmast höra till sällskapets verksamhet, nämligen jordbruket och fisket.

Beträffande jordbruket är det riktigt, att det i regel icke ensamt kan ge sin innehavare försörjning i Norrbottens skogs- och fjällbygd utan behöves gärna komplettering med förtjänstarbete, vilket i övervägande grad sökes i skogen, delvis även vid fiske och jakt.

Det är också riktigt, att man ofta finner svagt intresse för jordbruket i denna bygd och att till följd därav både markens odling och jordbrukets rationella skötsel försummats. Därför har ej jordbruket varit det stöd för inbyggarna i dessa trakter, som det kunde vara och detta förhållande blir särskilt kännbart i en sådan kris, som rått de sista åren, när arbetstillgången i skogarna varit reducerad och betalningen för samma arbete relativt låg.

Detta förhållande har också länge stått klart för såväl statsmyndigheterna som hushållningssällskapets ledning, och åtskilliga åtgärder ha även vidtagits för att eminera och stödja jordbruksintresset.

Genom konsulenter och vandringsrättare, genom gillesmöten och det tryckta ordet i flera former (såsom exempel hänvisas till hilagda genom sällskapets almanacka i 10,000-tals hem spridda uppsats) har man sökt påverka dessa bygders befolkning att ägna mera intresse och arbete åt sin jord.

Glädjande nog har detta arbete burit god frukt. Vid sammanträdena ha framkommit många vittnesbörd, visande vaknande insikt om jordbrukets betydelse och en starkt ökad livaktighet i handling är påfallande.

Samtidigt har från statsmyndigheterna, oftast i samarbete med sällskapet, vidtagits åtskilliga åtgärder för att stödja och hjälpa inbyggarna just i de av motionären åsyftade bygderna.

Det må till en början erinras om, att det norrländska avdikningsanslaget och den norrländska nyodlingslånefonden funnit en vidsträckt användning även i Norrbottens skogsbygd.

Sedan må antecknas riksdagens beslut om ströängsindragningen i denna bygd, vilken åtgärd just hade till syfte att byta ut den osäkra myrängsskörden mot skörden från odlad jord invid hemmet. Under åren 1922—1926 har staten offrat ej mindre än 413,761 kronor för detta ändamål.

Vidare må erinras om att under år 1922 — det värsta arbetslöshetsåret i Norrbottens län under dessa krisår — anslogs, på länsstyrelsens förslag, av statens arbetslöshetskommission och Norrbottens läns hjälpkommitté sammanlagt c:a 363,500 kronor i bidrag utan återbetalningsskyldighet för att befrämja odlingsverksamheten å sådana smärre jordbruk, där innehavaren på grund av rådande arbetslöshet var i behov av vidgad odling. En

betydlig del härav gick till skogsbygden. Sammanlagt odlades med dessa bidrag 1,869 har. Under de närmast följande åren voro förhållandena något bättre, men i en del skogssocknar anslogos av de kommunala myndigheterna, som funnit den sistnämnda hjälpformen mycket effektiv, pengar för ändamålet. I Gällivare socken, där motionären har sitt hemvist, och som äger en betydande allmänning samt allmäningsfond, anslog även allmäningsstämman år 1925 ej mindre än 75,000 kronor för samma ändamål, och dessa medel äro ännu ej tillfullo förbrukade.

Under hösten 1926, som syntes te sig ganska hotande, har statens arbetslöshetskommission ånyo gått in för denna hjälpverksamhet, som har den stora betydelsen att skapa för framtiden bestående produktiva värden, samt härför anslagit ej mindre än 355,000 kronor, motsvarande en odlad areal av omkring 1,800 hektar.

Efter motion av detta läns riksdagsmän och därpå grundat riksdagsbeslut om utredning har därefter Kungl. Maj:t genom 1925 års kolonisationssakkunniga låtit utarbета förslag till en kontinuerlig anordning med "statsbidrag till nyodling och betesförbättring å ofullständiga jordbruk", som skulle bli av den största betydelse för ifrågavarande bygd, där jordbruken ofta ha för liten areal odlad jord. I regel är detta nämligen ej beroende på bristande tillgång på odlingsvärd jord utan därpå, att ekonomien är så dålig, att vederbörande måste leta efter andra förtjänstmöjligheter för familjens uppehälle.

I reducerad skala är förslaget av regeringen framfört till årets riksdag. För detta läns skulle det varit av stor betydelse, om kolonisationssakkunnigas förslag kunnat helt bifallas.

Det har sålunda icke saknats stöd för folket i denna bygd när det gäller nyodling.

Slutligen må framhållas, att under allra sista tiden ha allmäningsstämmorna i en del socknar med allmänningar, och det ha de flesta skogssocknar, börjat anslå medel för inköp av konstgödsel m. m., allt för att främja jordbrukets framryckning.

Emellertid brister det mångenstädes i skogsbygden ganska mycket i fråga om folkets kunskaper och förmåga, när det gäller jordbrukets tekniska sida. Behovet av ledning och upplysning är därför stort och av särskild vikt är därvid att ha tillgång till vandringsrättare. Med klar insikt härom gjorde hushållningssällskapet framställning om ökat statsanslag samt fick vid förra årets riksdag anslag till två nya vandringsrättare och väntar att i år få anslag till ytterligare en sådan. Det återstår ännu behov av åtminstone ytterligare en vandringsrättare i den stora Gällivare socken och framställning härom kommer att ingivas så snart tiden härför är inne. Sedan torde behovet tillsvidare vara fyllt.

För att få jorden i kultur kräves emellertid ofta även konstgödsel och här rör motionären vid en svag punkt, ty konstgödseln blir i regel rätt så dyr på grund av den långa transportvägen. I ett par fall har länsstyrelsen i samråd med sällskapet sökt bereda möjlighet att utnyttja lokala kalkfyndigheter för att tillgodose behovet av kalk. Men i det stora hela blir konstgödseln rätt så dyr i skogsbygden. I den mån järnvägsnätet utbygges, minskas dock skillnaden mellan skogsbygd och kustbygd i detta avseende. Förvaltningsutskottet har emellertid svårt att tänka sig någon annan framkomlig väg än en så gynnsam tariffiering som möjligt för långa avstånd.

Om allmänningssmedel sedan kunde anslås i tillräcklig utsträckning för beredande av rabatt, borde konstgödseln kunna ställa sig lika billig för konsumenterna i skogsbygden som vid kusten. Denna fråga torde allmänningstyrelserna kunna ordna i samråd med länsstyrelsen och sällskapet utan att särskild utredning av annat organ behöver göras.

Motionären talar även om sänkning av frakten på foder. Emellertid bör det ej vara någon svårighet för Norrbottens jordbrukare även i skogsbygden, om de sköta sitt jordbruk intresserat och riktigt, att tillgodose sitt eget behov av stråfoder. För vanliga fall torde därför ej någon fraktrabatt vara påkallad. I exceptionella fall bör däremot sådan kunna beredas. De extrema affärssynpunkter, som järnvägsstyrelsen numera följer i sin rörelse, synas att döma av årets erfarenhet lägga hinder i vägen för att genom järnvägsstyrelsen få någon lindring på foderfrakterna. Emellertid bör ju alltid den utvägen finnas, att Kungl. Maj:t efter framställning kan lämna medgivande till fraktnedsättning, eventuellt genom att till statens järnvägar anslå komensation från anslaget till oförutsedda utgifter.

Däremot bör kraftfoder (kakor), vilket betydelse för husdjuren närmast kan liknas vid konstgödseln för jorden och vilket icke kan produceras inom länet, erhålla minst lika gynnsam tariffiering som konstgödseln.

Beträffande fisket har motionären säkerligen rätt i att ett gott insjöfiske är av stor betydelse för folknäringen. Ett belägg härför ge förhållandena omkring de stora sjöarna Storavan, Uddjaur och Hornavan, där befolkningen alltid sett sig ganska bra, ej minst tack vare ett gott fiske. Det är också sant, att en väl stark beskattning av fisket mångenstädes skett och att därför åtgärder för fiskets förbättring äro behövliga.

För fiskerinäringens befrämjande har hushållningssällskapet en fiskerinämnd, men har densamma för närvarande för små resurser för att kunna verka både för saltvattensfisket och insjöfisket.

En tid hade nämnden en fiskmästare för insjöfisket, men måste uppsäga honom i brist på medel att hålla honom i effektiv verksamhet. Statens understödjande av fisket i allmänhet och insjöfisket i synnerhet präglas som bekant av en utomordentlig sparsamhet och sällskapet har därför ej för sin fiskerinämnd kunnat disponera mera än 6,200 kronor per år. För att kunna driva en någorlunda effektiv verksamhet för insjöfiskets befrämjande skulle därutöver behövas åtminstone 6,000 kronor. Så småningom torde proceduren att få flottningsföreningarnas avgiftsplikt till fisket fixerad bli genomförd även här i Norrbottens län och därefter torde måhända ett tillräckligt stort belopp kunna disponeras för de viktigare insjöarna, men innan så skett, är fiskerinämnden urständssatt att göra något effektivt för insjöfiskets upphjälpande utan att ett statsanslag av c:a 6,000 kronor ställes till förfogande.

Förvaltningsutskottet har härmed redogjort för förhållandena vid de i motionen omnämnda näringsgrenar, som närmast omfattas av hushållningssällskapets verksamhet. Denna redogörelse visar befintligheten av en hel del önskemål för dessa två näringsgrenars vidkommande.

Ehuru åtskilligt gjorts, återstår mycket att göra, innan dessa bygder förete en tillfredsställande utveckling. De hastiga kastningarna inom det ekonomiska livet i världen har haft en särskilt förlamande inverkan på dessa bygders ekonomiska förhållanden och samtidigt har den allmänna tendensen till kulturellt framåtskridande ställt stora krav på denna bygd,

där kulturarbetet alltför länge har legat i dvala. Därför måste också fäderneslandet såsom helhet räcka denna bygd en stödjande hand under dess nuvarande svaghetstid, och detta är dess mera motiverat som både staten och enskilda utanför länet tillgodogöra sig så gott som all vinst på exploateringen av de naturrikedomar, som just denna bygd i rikt mått rymmer.

Emellertid har förvaltningsutskottet den meningen, att knappast något är att vinna genom en särskild genom Kungl. Maj:ts försorg verkställd utredning. Bygdens behov av stöd för sin utveckling utredes och framföres bäst av bygdens egna män i samarbete med länets myndigheter och har sällskapet sökt att efter måttet av sina krafter både lämna stöd vid sådana utredningar och självt göra dylika samt även få fram resultatet av desamma. Att förhållandena inom ifrågavarande bygd och deras utveckling allt framgent böra följas med all uppmärksamhet från det allmännas sida är emellertid uppenbart.

Luleå den 24 februari 1927.

För Norrbottens läns hushållningssällskap:

G. MALM.

A. Österman.